

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2253

Vragen van het lid **Gijs van Dijk** (PvdA) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *fraude met reiskostenvergoedingen voor Oost-Europese uitzendkrachten in de scheepsbouw* (ingezonden 2 mei 2017).

Antwoord van Minister **Asscher** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 3 juli 2017)

Vraag 1

Kent u het bericht «Personeel betaald met reiskosten»?¹

Antwoord 1

Ja, dat bericht is mij bekend.

Vraag 2

In hoeverre kan de in berichtgeving geschetste situatie, waarbij er opvallend grote bedragen aan reiskostenvergoedingen op de loonstrookjes van uitzendkrachten staan, ondanks dat ze dichtbij hun werk wonen, duiden op ontduiking van sociale premies, zoals de vakbond vermoedt? Kan deze situatie duiden op oneerlijke concurrentie en uiteindelijk verdringing op basis van ontduiking van sociale premies?

Antwoord 2

Met de Wet aanpak schijnconstructies (WAS) is geregeld dat loonstroken transparant dienen te zijn en vergoedingen die werknemers ontvangen gespecificeerd dienen te worden. Dit is zo geregeld om onder andere te voorkomen dat werknemers een laag bruto loon en daarbovenop een hoge onkostenvergoeding ontvangen waarvan niet duidelijk is of het tot het minimumloon gerekend dient te worden. Door de WAS hoort op de loonstrook vermeld te worden waarvoor een vergoeding wordt verstrekt en hoe hoog de vergoeding is. Zo kan de Inspectie SZW, maar ook de werknemer zelf, zien wat het daadwerkelijke loon is. Daarbij geldt overigens dat op grond van artikel 6 van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (WML) vergoedingen voor noodzakelijke kosten die een werknemer in verband met zijn dienstverband maakt niet tot het minimumloon behoren. Het voorgaande geldt ook op basis van de detacheringsrichtlijn. Vergoedingen voor reiskosten die een werknemer maakt voor zijn werk behoren derhalve niet tot het

¹ Algemeen Dagblad, 29 april 2017

minimumloon. Indien deze vergoedingen door de werkgever wel bij het minimumloon worden gerekend, betekent dat een overtreding van de WML, maar ook dat er te weinig belasting en sociale premies zijn afgedragen. De Inspectie SZW zal indien een dergelijke constructie wordt geconstateerd een bestuurlijke boete opleggen. Daarnaast zal de Inspectie SZW op grond van artikel 18p WML signalen over misbruik van onkostenvergoedingen doorgeven aan de Belastingdienst.

Vraag 3

Hoe verhoudt de situatie dat de vaak in het Nederlands opgestelde loonstroken in de praktijk niet leesbaar zijn voor de Oost-Europese uitzendkrachten zich tot de op 1 januari 2016 verplicht geworden verduidelijkingen van de loonstrook uit de Wet Aanpak Schijnconstructies (WAS)? Zijn daarin niet de vereisten opgenomen dat loonstrookjes begrijpelijk moeten zijn voor het personeel en dat de daarin opgenomen bedragen duidelijk toegelicht moeten worden? Is hier sprake van een situatie waarin de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) mogelijk over kan gaan tot handhavende acties en het opleggen van boetes vanwege overtreding van de WAS?

Antwoord 3

In het Burgerlijk Wetboek (BW) zijn de vereisten van de loonstrook opgenomen. Een vereiste is niet dat de loonstrook in een andere taal dient te worden verstrekt indien de werknemer uit een ander land komt. Met de WAS zijn ten behoeve van de transparantie de vereisten aangescherpt, zoals ik in mijn antwoord op vraag 2 heb aangegeven. Indien er loonstroken worden aangetroffen waarop bedragen staan die niet duidelijk zijn gespecificeerd, kan de Inspectie SZW hiervoor een boete opleggen.

Vraag 4

Bent u bereid actie te ondernemen tegen deze mogelijke ontduiking van sociale premies en mogelijk handelen in strijd met de WAS? Bent u bereid deze kwestie te bespreken met de betrokken partijen, zoals de scheepswerven en uitzendorganisaties, om te komen tot een oplossing? Bent u zo nodig bereid om de Inspectie SZW onderzoek naar deze kwestie te laten verrichten?

Antwoord 4

De Belastingdienst houdt toezicht op de naleving van belastingwetgeving en op mogelijke fraude met sociale premies. Zoals in het artikel al door de FNV is aangegeven, is het raadzaam om bij signalen van belastingfraude (zoals fraude met sociale premies) een melding te doen bij de Belastingdienst of de FIOD. De Inspectie SZW houdt toezicht op de naleving van arbeidswetgeving, zoals de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag en de Arbeidstijdenwet. De Inspectie werkt risicogestuurd en zet mensen en middelen in op de grootste risico's om een zo groot mogelijk maatschappelijk effect te bereiken. In het project scheepsbouw worden onder meer misstanden aangepakt op scheepswerven. In het programma uitzendbureaus pakt de Inspectie malafide uitzendbureaus aan en hun inleners. De inleners zijn vooral actief in de bouw, schoonmaak, land- en tuinbouw en metaal en industrie, waaronder ook de scheepsbouw. De Inspectie werkt nauw samen met de Belastingdienst en andere toezichthouders. Ambtenaren van het Ministerie van SZW en van de Inspectie SZW voeren regelmatig overleg met de uitzendbranche, Stichting Naleving CAO voor Uitzendkrachten (SNCU) en Stichting Normering Arbeid (SNA). Tijdens deze overleggen worden onder meer fenomenen en fraudepatronen besproken, waarbij ook aandacht is voor signalen van misbruik met dergelijke onkostenvergoedingen. Sociale partners kunnen bij een gegrond vermoeden van niet-naleving van de cao-voorwaarden een verzoek ter ondersteuning van het cao-toezicht indienen bij de Inspectie SZW. Zoals gebruikelijk doe ik geen uitspraken over eventuele lopende onderzoeken van de Inspectie SZW.